

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
DOM
2014-05-22
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
1084-14
Avdelning 1 Enhet 11

SÖKANDE

ML Projektledning AB, 556763-6765
Tyggården 1 B
451 34 Uddevalla

MOTPARTER

1. Tekniska nämnden i Uddevalla kommun
451 81 Uddevalla

Ombud: Zeidi Ström
Tekniska nämnden i Uddevalla kommun
451 81 Uddevalla

2. E Engineering AB
Fjällvägen 71
451 53 Uddevalla

3. ÅF-Infrastructure AB
Frösundaleden 2 A
169 99 Solna

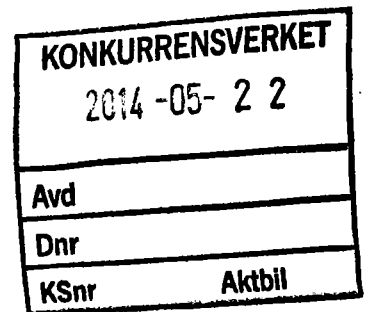
Ombud: Rickard Dahlgren
Frösundaleden 2 A
169 99 Solna

4. Magnus Brile AB
Stora Pölsans väg 3
423 40 Forslanda

5. EQC Management AB
Sveagränd 1
784 33 Borlänge

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

Dok.Id 268405

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 53197	Sten Sturegatan 14	031 - 732 70 00	031 - 711 78 59	måndag - fredag
400 15 Göteborg		E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se		08.00-16:00

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM****DOMSLUT**

Förvaltningsrätten bifaller ML Projektledning AB:s ansökan och bestämmer att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts genom en ny utvärdering av anbudet, i vilken E Engineering AB, ÅF-Infrastructure AB, Magnus Brile AB och EQC Management AB inte får delta.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM****BAKGRUND**

Tekniska nämnden i Uddevalla kommun (kommunen) har genom förenklat förfarande genomfört en upphandling av *Ramavtal bygglédare anläggning mark trafik*, dnr TN/2013:445. Av tilldelningsbeslutet den 20 januari 2014 framgår att andra anbudsgivare än ML Projektledning AB vunnit upphandlingen.

YRKANDEN M.M.

ML Projektledning AB (ML eller bolaget) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska rättas i enlighet med förutsättningarna i förfrågningsunderlaget och frågor och svar under anbudstiden. ML anför i huvudsak följande. De tre anbudsgivare som antagits i upphandlingen samt den anbudsgivare som placerats på plats nummer fyra i utvärderingen uppfyller into de obligatoriska skallkrav som uppställts i aktuell upphandling. I förfrågningsunderlaget anges bl.a. att anbudsgivaren ska bilägga CV på den eller de bygglédare som kommer i fråga för kommunen som styrker utbildning och erfarenhet enligt kontraktet samt utvärderingskriterierna. Av kontraktet, som är en del av förfrågningsunderlaget, framgår att kravet på utbildning bl.a. är AMA Anläggning 10 med tillhörande MER/RA och framåt och även AB 04 och ABT 06 och framåt. Av frågor och svar framgår att varje bygglédare värderas utifrån det CV som kommer att lämnas in och offereras flera bygglédare är det ett medelvärde av de prisavdrag som dras mot anbudspriset. Detta innebär att om flera bygglédare offereras så måste alla uppfylla kraven när man utnyttjar sig av medelvärdet i utvärderingsdelen. Det framgår även av svaren att den som går in vid oplane-rad frånvaro ska uppfylla kontraktsvillkoren. Vid den genomgång som gjorts av övriga anbudsgivares CV, bland de anbudsgivare som placerat sig före bolaget i utvärderingen, framgår att samtliga på något sätt brister i uppfyllandet av skallkraven gällande utbildning. E Engineering AB anger i

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**

klartext i bilaga till anbudet att personen i fråga inte genomgått efterfrågad kurs, men att konsulten kommer att genomgå denna utbildning under våren 2014. Alla konsulter som ÅF-Infrastructure AB har offererat har brister vad avser utbildning inom AMA Anläggning 10 med tillhörande MER/RA och framåt samt även inom området AB 04 och ABT 06 och framåt. Magnus Brile AB har samma brister som ÅF-Infrastructure AB. Även för IQC Management AB, som hamnat på fjärde plats i upphandlingen, föreligger samma brister när det gäller de ställda kraven.

Kommunen bestrider ML:s yrkande och anför i huvudsak följande. Den som skriver på kontraktet ska också uppfylla det vid utförandet. Det finns krav på CV som ska styrka att anbudsgivarna har den erfarenhet och kompetens som efterfrågas men kommunen har inte krävt någon viss formalia eller bevisning. De krav som är ställda avseende kompetens och erfarenhet är den som bedöms för att kunna arbeta med de anläggningsprojekt som kommunen kommer att genomföra. Det är viktigt att bygglidaren har kompetens inom entreprenad, därav krav på ABT 06 som är allmänna bestämmelser för totalentreprenad. Detsamma gäller AMA Anläggning 10 som är Allmän material- och arbetsbeskrivning för anläggningsarbeten, en standard/referensverk för att tydliggöra vad som avses utföras och vad varje del innebär. Alla anbudsgivare som placerats framför ML i utvärderingen uppfyller i upphandlingen ställda krav. E Engineering AB, som hamnade bäst till totalt sett, är enmansföretagare och har ett samarbete med ett annat företag som kan gå in vid oplanerad frånvaro. Den dagen den oplanerade frånvaron uppstår måste kontraktsvillkoren fullt ut vara uppfyllda för den som kommer in som ersättare. Det finns inget att anmärka på den kompetens och erfarenhet som redovisats för E Engineering AB. Det är också bara det bolagets kompetens/erfarenhet som gett mervärde i utvärderingen. Att utesluta E Engineering AB på grund av att samarbetspartners inte uppfyller kraven till fullo med formell utbildning i AMA Anläggning 10 vid anbudslämnandet är inte proportionerligt. ÅF-Infrastructure

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**

AB, som hamnade på plats nummer två i upphandlingen, har namngivit ett flertal bygglidare i sitt anbud. För Erkki Meldo finns inte någon kurs uppräknad men däremot under Allmänna kunskaper/färdigheter står AMA anläggning 10, MER/RA vilket kommunen har tolkat som om den efterfrågade kompetensen finns. De bygglidare som offererats har inte alla enskilda kurser inom AB/ABT men eftersom de har utbildning som byggarbetsmiljöansvarig för projekteringen eller utförare BAS-P/BAS-U där AB/ABT ingår som en del i utbildningen/kvalificeringen uppfyller de kravet. Magnus Brile AB, som hamnat på plats nummer tre i upphandlingen, har offererat två bygglidare i sitt anbud där de skriver att de under år 2013 gått MER Anläggning (AMA), vilket kommunen tolkat som AMA Anläggning 10, eftersom de tidigare gått AMA Anläggning 07 år 2009. I utbildning för byggarbetsmiljösamordnare, grundkurs i entreprenadbesiktning, fastighets- och entreprenadjuridik ingår AB och ABT, kurserna och utbildningen finns presenterat i CV.

ML har i yttrande tilläggsvis anfört bl.a. följande. Det går inte att utläsa i förfrågningsunderlaget att kontraktet ska uppfyllas först vid utförandet. Kommunen har frångått uppställda skallkrav och utfört utvärderingen på ett godtyckligt sätt.

Kommunen har i yttrande tilläggsvis anfört bl.a. följande. Kommunen har utvärderat anbuden utifrån de ställda kraven i förfrågningsunderlaget. Anbudsgivarna har alla angett i anbud att de sanningsenligt uppfyller kontraktsvillkoren samt inlämnat CV för att visa att de uppfyller kraven för utvärderingens kompetensavdrag. Utvärderingen av kompetens och erfarenhet (kompetensavdragen) genomfördes av en grupp tjänstemän som dagligdags arbetar gentemot bygglidare inom området anläggning mark och trafik. Av genomgången av inlämnade CV fanns det inget att anmärka på hos de enskilda bygglidarna. De har alla på olika sätt i sina CV beskrivit vad de har för kompetens och erfarenhet enligt utvärderingskriterierna

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**

(kompetensavdragen). Utvärderingsgruppen såg inga varningssignaler som säger att anbudsgivarna lämnat in felaktiga uppgifter eller utgett sig för att vara något de inte är, som skulle föranlett en djupare kontroll samt uteslutning. Om kommunen hade upphandlat i dag hade omfattningen och vissa krav inte ställts eftersom kommunen nu har egen anställd personal som bygglédare anläggning mark och trafik. Kommunen yrkar att upphandlingen ska göras om så att förutsättningarna i avtalet stämmer överens med kommunens verkliga behov.

W Engineering AB har fått möjlighet att yttra sig och har därvid anfört bl.a. följande. Edvard Hansson har gått de utbildningar som nämns i kontraktstillagan. Om han mot förmodan får en längre frånvaro har han löfte från Axel Wassenius att täcka upp. Axel Wassenius är anmäld till AMA 13-kurs den 13 och 14 maj 2014. Bolaget är kvalificerat för uppdrag hos kommunen.

ÅF-Infrastructure AB har fått möjlighet att yttra sig och har därvid anfört bl.a. följande. I upphandlingsföreskrifterna saknas klar ledning om kompetenskravet för konsulterna gäller för var och en av de personer, bygglédare, som offereras eller om det gäller för anbudsgivarens offererade organisation som helhet. Två frågor ställdes i upphandlingen som tangerade detta, men kommunens svar på frågorna ger inte ett klart svar på om kompetensen måste styrkas för var och en av de offererade personerna eller en anbudsgivares offererade organisation som helhet. I kontraktsförslaget framgår att kravet gäller "Konsulten" med vilket får förstås anbudsgivaren enligt förslaget inledande text. Kommunens svar på de aktuella frågorna berör också mer vad som gäller när en anbudsgivare åberopar annan parts kapacitet och att det då är av vikt att denne också uppfyller kontraktsvillkoren. De i upphandlingen uppställda kraven på teknisk och yrkesmässig kapacitet ska styrkas för anbudsgivaren och anbudsgivaren har därigenom all möjlighet att presentera en organisation som kompletterar varandra i fråga

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG

DOM

om efterfrågad erfarenhet och kompetens. Att denna tolkning torde vara den förhärskande får även stöd av att flertalet andra anbudsgivare i upphandlingen offererat en organisation på detta sätt samt av kommunens yttrande i målet. Det skulle strida mot proportionalitetsprincipen att förvägra en anbudsgivare att åberopa möjligheten till erfarenhets- och kompetensutbyte inom en offererad organisation när en sådan organisation får offereras. Genom sådant utbyte kan nämligen anbudsgivaren till fullo leverera i enlighet med kontraktet. Oaktat detta finns i upphandlingsföreskrifterna inte några bestämmelser om påföljden av att ett uppställt krav inte uppfylls. Det som benämns som "skallkrav" kan möjligen utifrån sedvänja tolkas som ovillkorliga krav som måste uppfyllas för att en anbudsgivares anbud inte ska förkastas, men i detta fall har kommunen inte benämnt kraven på utbildning som så kallat skallkrav. I förfrågningsunderlaget framgår kravet under rubriken "Krav på anbudsgivare för kvalificering" och i kontraktsförslaget under rubriken "Kompetenskrav på konsulten". I brist på bestämmelser i upphandlingen om påföljd för en anbudsgivare som inte till fullo styrker ett kompetenskrav samt mot bakgrund av att det är fråga om förenklat förfarande enligt 15 kap. LOU så torde därmed all möjlighet finnas för kommunen att välja att inte förkasta anbud om kommunen ändå känner sig tillfyllest med anbudsgivarens offererade kompetens. ÅF delar för övrigt kommunens inställning att det skulle strida mot proportionalitetsprincipen att tillmäta ett krav på utbildning alltför stor betydelse i en upphandling. Det relevanta är naturligtvis själva kompetensen som efterfrågas och inte beviset för hur anbudsgivaren besitter kompetensen.

Magnus Brile AB har fått möjlighet att yttra sig och har därvid lämnat information om de offererade personernas utbildningar, kunskaper och arbetslivserfarenhet. Under rubriken AB anføres att Magnus Brile har genomgått en högskoleutbildning, Fastighets- och entreprenadjuridik som innehåller AB 04 och ABT 06, på Chalmers Tekniska Högskola som enstaka kurs med godkänd examen och att Jörgen Rosenlöf har gått kurs i

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**Sida 8
1084-14

Entreprenadjuridik, BIUM, SBB Byggingenjörerna och kurs i Besiktning och kontroll av markarbeten, Novo Utbildning AB.

EQC Management AB har fått möjlighet att yttra sig men har inte hörts av.

DOMSKÄL*Tillämpliga bestämmelser*

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 6 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Utredningen

Av förfrågningsunderlaget, s. 3–4, framgår bl.a. följande.

Krav på anbudsgivare för kvalificering

...

För att bedöma den tekniska förmågan och genomförande ska leverantören redovisa referensuppdrag i samma omfattning som upphandlingen avser.

...

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**

Anbudsgivaren ska också visa på vilket sätt man kommer att säkerhetsställa att man kan fullfölja sitt uppdrag vid eventuell oplanerad frånvaro exempelvis sjukdom.

CV på den/de bygglidare som kommer i fråga för Uddevalla kommun som styrker utbildning och erfarenhet enligt kontraktet samt för utvärderingskriterierna.

...

I bilaga 1 benämnd Kommersiella villkor -- Kontrakt, s. 3 anges bl.a. följande.

...

Kompetenskrav på konsulten

...

Utbildning

Lägst gymnasieingenjör eller motsvarande

AMA Anläggning 10 med tillhörande MER/RA och framåt

AB 04 och ABT 06 och framåt.

...

Forvaltningsrättens bedömning

Forvaltningsrättens prövning utgör en kontroll av om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i lagen. En av huvudprinciperna enligt LOU är att anbud som inte uppfyller förfrågningsunderlagets obligatoriska krav, s.k. skallkrav, inte ska beaktas vid utvärderingen. Krav som anges i förfrågningsunderlaget måste således vara uppfyllda för att den upphandlande myndigheten ska kunna pröva anbudet.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**Sida 10
1084-14

Av förfrågningsunderlaget framgår att CV ska lämnas in för den eller de bygglidare som kan komma i fråga för det aktuella arbetet. Uppgifterna i CV:t ska bl.a. styrka utbildning och erfarenhet enligt de krav som har angetts i kontraktet. I kontraktet anges bl.a. att utbildningskravet är AMA Anläggning 10 med tillhörande MER/RA och framåt samt AB 04 och ABT 06 och framåt. Kommunen har utformat kravet på att styrka utbildning och erfarenhet genom att lämna in CV som ett skalkrav, varför detta måste vara uppfyllt för att anbudet ska kunna gå vidare från kvalificeringsfasen till utvärderingsfasen. Det framgår inte av förfrågningsunderlaget att det är tillräckligt att kravet på utbildning och erfarenhet är uppfyllt först vid kontraktstillfället.

Av frågor och svar framgår att det är de bygglidare som offereras som ska arbeta med de enskilda uppdragen som kan komma i fråga under kontraktstiden, att den som går in vid oplanerad frånvaro ska uppfylla kontraktsvillkoren och att om man tackat ja till erbjudanden ska dessa genomföras av de offererade bygglidarna. Av detta får anses följa att samtliga de bygglidare som offereras måste uppfylla samtliga ställda krav.

Av E Engineering AB:s anbud och inlämnade CV:n framgår att en av de personer som offererats som bygglidare vid tidpunkten för anbudets inlämnande inte gått utbildningarna i AMA Anläggning 10 eller MER 10 eller framåt.

Av EQC Management AB:s anbud och inlämnade CV:n framgår inte att samtliga de personer som offererats som bygglidare gått krävda utbildningar.

Av Magnus Brile AB:s anbud och inlämnade CV:n framgår inte att båda de personer som offererats som bygglidare genomgått efterfrågade kurser i AB 04 och ABT 06.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**

Eftersom inte samtliga av E Engineering AB:s, Magnus Brile AB:s och EQC Management AB:s offererade personer enligt ingivna CV:n gått krävd utbildning kan inte bolagen anses ha uppfyllt utbildningskravet och anbudet borde därför inte ha gått vidare till utvärderingsfasen.

Av ÅF-Infrastructure AB:s anbud framgår att de personer som offererats som byggleddare samtliga i sina CV:n saknar antingen utbildning i AMA Anläggning 10 med tillhörande MER/RA och framåt eller utbildning i AB 04 och ABT 06 och framåt. Bolagen har därmed inte uppfyllt det aktuella skall-kravet.

Av principen om likvärdig behandling av leverantörer 1 kap. 9 § LOU följer att kommunen, på grund av att E Engineering AB, ÅF-Infrastructure AB, Magnus Brile AB och EQC Management AB inte uppfyllt samtliga skallkrav, inte borde ha utvärderat deras anbud. Eftersom ML lidit skada av att LOU:s grundläggande principer inte följts i alla delar, föreligger förutsättningar för åtgärd enligt 16 kap. 6 § LOU. Eftersom bristen i kommunens förfarande inte hänför sig till upphandlingens konkurrensuppsökande skede bedöms rättelse vara en tillräcklig åtgärd (jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2005 ref. 47). Förvaltningsrätten finner mot denna bakgrund att upphandlingen ska rättas på så sätt att utvärderingen av inkomna anbud som uppfyller ställda skall-krav ska göras om, varvid anbudet från E Engineering AB, ÅF-Infrastructure AB, Magnus Brile AB och EQC Management AB inte tillåts delta.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1B LOU)

Ann Rittri

Rådman

Föredragande i målet har varit föredragande juristen Markus Zander.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.